

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Organ upravljanja, določen za izvajanje Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2014–2020, je Ministrstvo za kmetijstvo in prehrano.

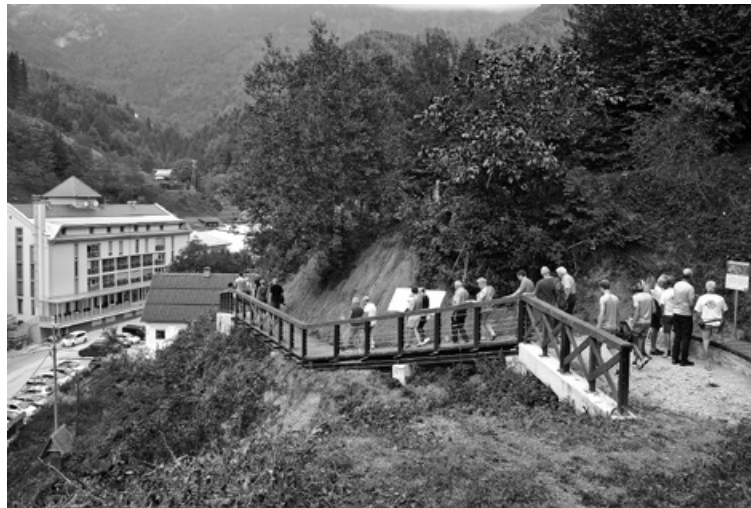
Na trenutke se še sami čudimo rezultatom »naših« projektov

Bolj, ko se bližamo zaključku aktualnega programskega obdobja, več projektov se zaključuje, tako da na trenutke še sami komaj sledimo vsem dejavnostim in predstavitev, ki jih pripravljajo posamezni prijavitelji. Navadno je tako, da vam v tistih uvodnih fazah, ko se projekti začnejo šele izvajati, res nimamo nič konkretnega »za pokazati«. Ko pa dobimo rezultate, se na trenutke še sami čudimo, kaj vse je nastalo s pomočjo projektov, ki so na neki način tudi »naši«.

Lokalna akcijska skupina **LAS Dolina Soče**, ki deluje pod okriljem **Posoškega razvojnega centra** (PRC), je namreč tista, ki v programskem obdobju 2014–2020 neposredno ali posredno pomaga pri uresničitvi okoli 40 različnih projektov, ki jih podpirata Republika Slovenija in Evropska unija – slednja z nepovratnim denarjem treh skladov: *Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja* (EKSRP), *Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo* (ESRP) in *Evropskega sklada za regionalni razvoj* (ESRR). Da pa si boste lažje predstavljali, kaj vse se da narediti in kako se na ta račun razvija naše območje, vam v branje ponujamo nov sveženj informacij.

»Iskali smo drobtinice, našli smo kos kruha.«

O projektu *Mrouce cajta* smo v *SOČAsniku* sicer že pisali, a ker so marljivi Graparji do zaključka projekta poskrbeli za še nekaj novosti, vam tega preprosto ne smemo zamolčati. Naj spomnimo, da je projekt po besedah predsednice Kulturno tehnično turističnega (KTT) Društva Baška dediščina **Alenke Zgaga** »nekdanje in sedanje vrednote prebivalcev Podbrda prvič povezal s tradicionalnimi oblikami dediščine«. Gre za industrijsko, tehnično, zgodovinsko, naravno in kulturno dediščino, kamor se zadnja leta vključujejo tudi športno-rekreacijske vsebine. In kaj konkretno je nastalo ob združitvi kompetenc **Občine Tolmin**, vodilne partnerice projekta, ter petih drugih partnerskih institucij (*Knjižnice Ciri-la Kosmača Tolmin*, *KTT Društva*

DENAR ZA OBNOVLJENO SPREHAJALNO POT ČEZ MILPOH je bil deloma pridobljen iz projekta *Mrouce cajta*, ki je sofinanciran iz sredstev Republike Slovenije in Evropske unije iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, deloma pa iz projekta *Urejanje javnih poti* sofinancerjev **Krajevne skupnosti Podbrdo** in **Občine Tolmin**.

Baška dediščina, *Krajevne skupnosti* (KS) *Podbrdo*, *Planinskega društva* (PD) *Podbrdo* ter *Turističnega društva* (TD) *Podbrdo*)?

Med produktne projekta *Mrouce cajta* (Drobtinice časa) lahko štejemo na novo urejen medgeneracijski prostor v Podbrdu, ki vključuje • obnovljeno infrastrukturo otroškega igrišča, • nova otroška igrala, • novi klopci ter • dva 3cingla oziroma počivalnika lokalne izdelave, kjer si lahko oddahneta ali v miru prebirate knjige iz prav tako novega »senika knjig«. Med nove pridobitve sodi tudi • solarna klop pred zdravstvenim domom. Velika pridobitev za krajanje in druge obiskovalce je • sanirana sprehajalna pot čez Milpoh, speljana po pobočju hriba na levi strani reke Bače. Povabljeni gostje pa smo na dogodku ob zaključku projekta prejeli dvojezičen (slovensko-angleški) in-

formacijski material:

- zemljevid Podbrda – v trganki;
- brošuro in letak o *Zgodovinski poti »Mrouce cajta«*, ki nas med drugim popelje v čas, ko je bilo Podbrdo obmejno središče nove italijanske oblasti oziroma v čas rapalske meje;
- zgibanko *Mrouce cajta – Baška grapa*;
- premično razstavo, posvečeno zgoraj pomenjeni dediščini;
- tri letake:
 - *Tovarna volnenih izdelkov »Bača« Podbrdo*, ki govori o neminljivi industrijski dediščini, ki je v Podbrdu spisala svojo zgodovino v obdobju od 1954 do 2002, ko so stroji obmolknil,
 - *Bohinjska proga in Bohinjski predor*, ki predstavi omenjeni predor in v katerem spoznamo tudi vodjo gradbišča **Franza Vitala Lusserja**,

– *Projekt Mrouce Cajta (Drobtinice časa)*, ki med drugim navaja opravljene dejavnosti.

Obenem so si prijavitelji s pomočjo projektne sredstev nabavili tudi drugo potrebno opremo za organizacijo različnih dogodkov (informacijske table, predstavitevne panoje oziroma plakate, stojnice ...) in izdelali predstavitevni video *Sprehod skozi Podbrdo*, ki si ga lahko ogledate tudi na naši spletni strani.

Ob tem pa ne moremo mimo še dveh pomembnih produktov, ki lepo dopolnjujeta premično razstavo in tako ohranjata identiteto tega območja: • slika iz peska priznane domače slikarke **Stanke Golob**, ki ponazarja gorskega tekača, in • dokumentarni film *Niti in vozli spomina – neminljiva industrijska dediščina*, ki dopolnjuje premične razstavne panoje o nekdanji **Tovarni volnenih izdelkov Bača Podbrdo**.

Na zaključni prireditvi je glavna koordinatorka projekta **Alenka Zgaga** v družbi predstavnikov sodelujočih institucij (tolminskega župana **Uroša Brežana**, podžupana in hkrati predsednika PD Podbrdo **Tomaža Štenklerja**, predsednika KS Podbrdo **Tomaža Mencingerja**, predsednika TD Podbrdo **Jožefa Dakskoblerja**) in drugih podrobneje predstavila posamezne dejavnosti projekta. A najboljše dejavnost se, kot je dejala, odraža na 110 straneh knjige *Kejna karta me pisej – Podbrdo na starih razglednicah*. Koliko *mrouc* je na novo »raztresenih« po Podbrdu, zna povedati njena avtorica **Olga Zgaga**, ki je v posvetilo zapisala: »Iskali smo drobtinice, našli smo kos kruha. Naj vam tekne!«

Besedilo in foto: Tatjana Šalej Faletič